

Omzendbrief met betrekking tot het verbod op voedingscontactmaterialen van kunststof gemaakt met plantaardige vezels (bamboe, maïs, rijst, suikerriet, ...)

Referentie	PCCB/S3/1685971	Datum	21/05/2021
Huidige versie	1.0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Kunststof, bamboe, plantaardige vezels, verbod, voedingscontactmaterialen		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Véronique De Bie, attaché	Jean-François Heymans, directeur-generaal

1. Doel

Plantaardige vezels zijn niet toegestaan als additief voor de vervaardiging van kunststoffen overeenkomstig de verordening (EU) nr. 10/2011. Volgens artikel 5 van deze verordening, behoren de additieven tot de stoffen die vooraf door de EFSA moeten worden beoordeeld. Een dergelijke beoordeling werd nooit uitgevoerd met betrekking tot de plantaardige vezels. Deze voedingscontactmaterialen (FCMs) van kunststof zijn dus niet-conform en moeten uit de handel genomen worden.

In deze omzendbrief wordt nader ingegaan op de identificatiecriteria van deze niet conforme FCMs van kunststof.

2. Toepassingsgebied

Deze omzendbrief is van toepassing op alle FCMs van kunststof gemaakt met plantaardige vezels. Deze omzendbrief is gebaseerd op de recentste gekende wetenschappelijke kennis op het ogenblik van de opstelling ervan.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Koninklijk besluit van 11 mei 1992 betreffende materialen en voorwerpen bestemd om met voedingsmiddelen in aanraking te komen (artikel 9 paragraaf 4)

Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen

Verordening (EG) nr. 1935/2004 van 27 oktober 2004 inzake materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen (artikel 3)

Verordening (EU) nr. 10/2011 van 14 januari 2011 betreffende materialen en voorwerpen van kunststof, bestemd om met levensmiddelen in contact te komen

3.2. Andere

[Use of bamboo in plastic FCMs – European Commission \(23/06/2020\)](#)

[Fillable articles made from melamine formaldehyde resin, such as coffee-to-go cups sold as 'bambooware', may leak harmful substances into hot foods – BfR opinion No 046/2019 \(25/11/2020\)](#)

[Advies van de directeur bureau Risicobeoordeling & onderzoek over gezondheidsrisico's van bamboe-bekers – Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit \(04/02/2021\)](#)

[Gemeenschappelijke Benelux-verklaring over bamboe of andere niet-toegestane additieven \(15/02/2021\)](#)

4. Definities en afkortingen

Additief: een stof die opzettelijk aan kunststof wordt toegevoegd om tijdens de verwerking van de kunststof of in het afgewerkte materiaal of voorwerp een fysisch of chemisch effect te bewerkstelligen, en die in het afgewerkte materiaal of voorwerp aanwezig is.

FCMs (food contact materials [in het Engels] of materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen): de materialen, de recipiënten, de verpakkingen en de diverse gereedschappen die kennelijk bestemd zijn of dienen om te worden gebruikt bij de fabricage, de bereiding, de bewaring, de afzet, het vervoer of de behandeling van voedingsmiddelen of als zodanig worden aangeboden.

Plant aardige vezel: een dode, filiforme celuitbreiding, hoofdzakelijk bestaande uit cellulose, hemicellulose, lignine en pectine, die geïsoleerd is of een bundel vormt met andere. De plantaardige vezels kunnen bestaan uit verschillende planten: bamboe, maïs, rijst, suikerriet, tarwe, kokosnoot, koffie, Het betreft een niet exhaustieve opsomming.

5. Materialen en voorwerpen bestemd om met levensmiddelen in contact te komen

5.1. Identificatiecriteria

Deze omzendbrief bevat een lijst van criteria en voorbeelden om FCMs van kunststof met plantaardige vezels te kunnen herkennen. Het gaat over een niet exhaustieve lijst. Andere criteria die hieronder niet vermeld staan, kunnen ook bestaan en in aanmerking genomen worden bij de evaluatie van de conformiteit.

Legende: het symbool "x" betekent "niet-conform", het symbool "✓" betekent "conform".

1) Visueel aspect

De FCMs van kunststof op basis van plantaardige vezels hebben meestal een matte afwerking tegenover melamine en/of formaldehydepolymeren. Volgens de Verordening (EU) nr. 10/2011 mogen deze betrokken FCMs niet meer op de markt gebracht worden als er geen regularisatie aangevraagd werd.

Enkel de producten vervaardigd uit plantaardige vezels, en eventueel met een vernislaag of gelijmd, zijn toegelaten aangezien deze voldoen aan de voorwaarden welke vermeld worden in de Verordening (EG) nr. 1935/2004 en het Koninklijk Besluit van 11 mei 1992. Het hieronder vermeld voorbeeld toont tafelgerei aan gemaakt uit 100% bamboe (dat gelijkt op "hout").

Bijvoorbeeld :

2) Samenstelling

De etikettering, de reclame en de voorstelling van FCMs van kunststof met plantaardige vezels bevatten vaak vermeldingen m.b.t. duurzame, recycleerbare en natuurlijke aspecten:

- ecologisch
- vervaardigd op basis van hernieuwbaar materiaal
- biologisch afbreekbaar
- recycleerbaar
- 100% bamboe
- 100% maïs
- 100% rijst
- 100% natuurlijk
- hars
- natuurlijk hars
- bamboevezels
- maïsvezels
- rijstvezels
- ...

Aangezien het gaat om kunststoffen die gemalen plantaardige vezels bevatten als vulstof, is deze informatie niet altijd correct waardoor de consumenten misleid kunnen worden door bovenvermelde vermeldingen.

Bijvoorbeeld :

Bamboebeker

350ml

Gemaakt uit bamboevezels X

Milieuvriendelijk

Geschikt voor de vaatwasser

 Bamboe

+

 Maïspoeder

+

 Hars

=

 Biologisch afbreekbaar

+

X

3) Oorsprong en documentatie

De FCMs van kunststof met plantaardige vezels worden hoofdzakelijk in China en in andere Aziatische landen vervaardigd.

```

    graph TD
      A[Fabrikant FCMs van kunststof Azië] --> B[Ingangspoort in Europa]
      B --> C[Invoerder BE of niet-BE]
      C --> D[B2C-operator BE]
      D --> E[Verkoper X]
      D --> F[Gebruiker ✓]
      G[Registratie Douane]
  
```

Fabrikant
FCMs van kunststof (Azië)

↓

Ingangspoort in Europa
Bijvoorbeeld : haven van Antwerpen (BE),
haven van Rotterdam (NL)

↓

[**Invoerder**
(BE of niet-BE)]

↓

B2C-operator (BE)

Verkoper
X

Gebruiker
✓

Registratie (Douane) :

Tafelgerei, keukengerei, andere huishoudelijke artikelen en hygiëne- en toiletartikelen, van kunststof (code 3924)

4

Alleen de verkoop van deze FCMs is niet meer toegelaten. Hun gebruik is nog mogelijk in restaurants, bakkerijen, slagerijen, bij traiteurs, bij grootkeukens, ..., onder welbepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld: zure en warme dranken vermijden) en enkel voor de in het verleden aangekochte FCMs.

Voorbeeld van documentaire verificatie op het niveau van de B2C-operator (verkoper):

	Voorbeeld 1 Fabrikant FCMs van kunststof (Azië) ↓ B2C-operator (BE) Verkoop FCMs van kunststof	Voorbeeld 2 Fabrikant FCMs van kunststof (Azië) ↓ Invoerder (BE/niet-BE) ↓ B2C-operator (BE) Verkoop FCMs van kunststof	Voorbeeld 3 Fabrikant FCMs van kunststof (Azië) ↓ Invoerder (BE/niet-BE) ↓ B2C-operator (BE) Verkoop FCMs van kunststof
Verklaring van overeenstemming X	Op naam van de fabrikant • Verordening (EU) 10/2011 • bamboe, maïs, rijst, suikerriet, plantaardige vezels ... (naam van het product of samenstelling) • Identiteit en adres van de fabrikant	Op naam van de fabrikant • Verordening (EU) 10/2011 • bamboe, maïs, rijst, suikerriet, plantaardige vezels ... (naam van het product of samenstelling) • Identiteit en adres van de fabrikant	Op naam van de invoerder • Verordening (EU) 10/2011 • bamboe, maïs, rijst, suikerriet, plantaardige vezels ... (naam van het product of samenstelling)
Analyseverslag (optioneel) X	Op naam van de fabrikant • Verordening (EU) 10/2011 • Migratie van melamine, migratie van formaldehyde • Bamboe, maïs, rijst, suikerriet, plantaardige vezels ... (naam van het product of samenstelling) • Identiteit en adres van de fabrikant		
Aankoopfactuur	• Identiteit en adres van de fabrikant		

De referentie naar de verordening (EU) nr. 10/2011 in combinatie met de aanwezigheid van plantaardige vezels kan worden vastgesteld door de verklaring van overeenstemming in de 3 hierboven vermelde situaties. De verkopers van FCMs, die nog niet met de levensmiddelen in contact zijn gekomen, verstrekken de verklaring van overeenstemming aan de bevoegde autoriteiten, op hun verzoek.

Het land van oorsprong kan worden vastgesteld door de verklaring van overeenstemming in de 2 eerste voorbeelden of door de aankoopfactuur die de fabrikant van deze FCMs verzonden heeft in het eerste voorbeeld. Voor wat betreft het derde voorbeeld, kan het land van oorsprong bij de B2C operator niet onmiddellijk geïdentificeerd worden. Deze informatie zal bij de invoerder moeten opgevraagd worden.

4) Gebruiksaanwijzing

De etikettering, de reclame en de voorstelling van de FCMs van kunststof met plantaardige vezels bevatten informatie over de gebruiksomstandigheden en de gebruiksbependingen ervan, die echter niet steeds correct zijn (zie voorbeeld)

Deze voorwerpen zijn niet bestemd voor gebruik:

- in de microgolfoven
- bij temperaturen boven 70°C (vaatwasser)

In gebruiksomstandigheden bij hoge temperatuur zijn deze voorwerpen met plantaardige vezels niet stabiel genoeg voor meervoudig gebruik.

Bijvoorbeeld :

✓

X Geschikt voor de vaatwasser

 Geschikt voor contact met voeding

X Niet geschikt voor de microgolfoven

 Totale capaciteit

X • Robuste herbruikbare beker – voedselveilig, gecertificeerd door de EU normen Nr. 1935/2004, Nr 10/2011

• Geschikt voor de vaatwasser (beker zonder siliconen deksel en zonder siliconen ring)

X Hoofdbestanddelen van de beker en het deksel : bamboevezels en maïsmeel

Bevat melaminehars

5) Doelgroepen

De FCMs gemaakt van plantaardige vezels en melamine en/of formaldehyde zijn zowel voor kinderen (bv. setje met bord en beker) als voor volwassenen (bv. picknick vaatwerk) bestemd.

5.1. Evolutie van de verdere toestand

Het op de Europese markt brengen van deze FCMs van kunststof gemaakt met plantaardige vezels, is enkel mogelijk na een Europese administratieve regularisatie. Een individuele toelatingsprocedure moet worden toegepast om afzonderlijk elk type plantaardige vezel voor de vervaardiging van kunststoffen te evalueren en toe te laten.

6. Bijlage

/

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0	Datum van publicatie	Originele versie